

Elisabeth Gilje
Blåbærhaugen 2

4272 SANDVE

Dato: 28.02.2023
Saksnr.: 2023/16217
Dok.nr.: 2
Saksbehandler:
Elin Taranger

Karmøy kommune - gnr 57 bnr 621- Holmen 18 - Innvilget dispensasjon for fasadeendring

Viser til søknad datert 07.02.2023 om dispensasjon fra fredning av Skudeneshavn, Holmen 18, gnr.57/bnr.621 Karmøy kommune, Rogaland. Det er søkt om bruksendring og flere mindre fasadeendringer på bygningen. Kommuneantikvaren på Karmøy har uttalt seg positiv til tiltakene.

Vedtak

Rogaland fylkeskommune gir dispensasjon til å gjennomføre følgende tiltak:

- Endre farge på kledning og dører
- Sette inn glassdør innenfor eksisterende sjøhusdører
- Tilbakeføre vindu mot sørøst
- Sette inn to takluker

Vilkår

- alle endringer skal utføres som vist på tegning i søknad (vedlegg)
- tiltaket skal utføres i samråd med kommuneantikvaren på Karmøy
- utforming av ny glassdør skal avklares med kommuneantikvar/fylkeskommunen før bestilling

Generelle råd:

- skift ut så lite som mulig ta vare på eldre bygningsdeler, tenk gjenbruk og dokumentasjon
- originalen er mer verdifull enn en kopi
- kontakt gjerne antikvariske myndigheter før igangsetting for veiledning og råd
- ved reparasjoner skal det repareres likt for likt
- utførende håndverker skal ha kompetanse og erfaring fra arbeid på verneverdige bygninger

Når arbeidet er ferdig skal du sende inn dokumentasjon som viser hvordan arbeidet har blitt utført og det endelige resultatet.

Tillatelsen er gyldig i 3 år etter at du har mottatt dette vedtaket.

Begrunnelse for vedtaket

Etter kulturminneloven § 20, kan departementet *i særlig tilfelle* gjøre unntak fra vedtak om fredning og fredningsbestemmelser for tiltak som ikke medfører *vesentlige inngrep* i det fredete kulturminnet. Fylkeskommunen/Sametinget er rette myndighet til å vurdere om dispensasjon skal gis, jf. forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven §§ 3 (4) og 4.

Formålet med fredningen av Skudeneshavn kulturmiljø er å bevare Skudeneshavn som en kilde til kunnskap og opplevelse for dagens og fremtidens generasjoner, og som ressurs for samfunnsutvikling. Skudeneshavn skal sikres som en unik og godt bevart kystby, som viser hvordan et sted har utviklet seg fra strandsted basert på sildefiske, til ladested med variert næringsvirksomhet og bymessige funksjoner i perioden 1800–1940.

Formålet er videre å bevare Skudeneshavn som et godt eksempel på byutviklingshistorie, med hovedvekt på de byggverk og strukturer som forteller om utviklingen av de bymessige funksjonene knyttet til offentlige tjenester, forretningsvirksomhet, frivillig organisasjonsliv og industrialiseringen av samfunnet. Fredningen av kulturmiljøet skal sikre helheten, sammenhengen, hovedstrukturen og tidsdybden i området. Fredningen skal også sikre de kulturhistoriske og arkitektoniske verdiene i byggverkernes eksteriør, og strukturer som gateløp, havnebasseng, kaier, brygger, allmenninger, park, hager og annen grønnstruktur. De historiske, funksjonelle og visuelle sammenhengene skal særlig ivaretas. Bygningseksteriør og strukturer fra tiden etter 1940 skal sikres i den grad det er nødvendig av hensyn til kulturmiljøet. Fredningen skal ikke være til hinder for at Skudeneshavn opprettholdes og videreføres som en levende by med boliger, handel og annen næringsvirksomhet.

Innebærer tiltaket et vesentlig inngrep i et fredet kulturminne, kan det ikke gis dispensasjon. Hva som er et vesentlig inngrep, vil bero på et faglig skjønn. Kulturminnemyndigheten skal gjøre en helhetsvurdering av inngrepets art og størrelse sett opp mot objektets art, størrelse og kulturhistoriske og arkitektoniske verdier.

Det er søkt om å endre farger på fasaden, sette inn takluker, tilbakeføre vindu mot sørøst og sette inn glassdør innenfor eksisterende sjøhusdør på Holmen 18. Det er også søkt kommunen om bruksendring fra naust til forsamlingslokale, da ny eier ønsker å tilby alt fra utstillinger til forelesninger og kursing. Bygget har siden 1980-tallet allerede vært i bruk som galleri, og bygget har vært benyttet til utstillinger og konserter.

Fylkesdirektøren er positiv til bruksendringen, og vurderer at ny bruk som forsamlingslokale er i samsvar med formålet med fredningen, da det er et mål å opprettholde næringsvirksomhet i området.

I forvaltningsplanen for Skudeneshavn står det: *Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad i særlige tilfelle gi tillatelse til tiltak som ikke medfører vesentlige inngrep i det fredete kulturmiljøet, jf. kulturminneloven § 20 tredje ledd.*

Eksempler på slike tiltak kan være:

- b) tilbakeføring av hele eller deler av byggverks eksteriør til en sikker dokumentert tidligere tilstand og i samsvar med byggverkens opprinnelig eller eksisterende teknikk, utførelse og materialbruk*
- c) endring av farge*
- f) tiltak i byggverkens eksteriør dersom den opprinnelige strukturen i bebyggelsesmønster, volum, høyde og takform videreføres og kulturmiljøet ikke påvirkes i vesentlig grad*

Den fysiske tilretteleggingen av bygget til forsamlingsformål innebærer noen mindre endringer på fasadene. Noen av endringene som er omsøkt er tilbakeføring til tidligere dokumentert tilstand. Dette gjelder tiltakene med å male bygningen hvit, og å sette inn vindu mot sørøst. Kommuneantikvaren har i sin kommentar ytret at: *«...gulfargen bygget har i dag er med på å understreke byggets opprinnelige funksjon som naust. Dette bidrar til å fortelle historien om hvordan terrenget utenfor har endret seg fra kanal til vegareal. Av eldre foto ser vi at bygget opprinnelig kan ha vært umalt. Deretter er det bygget på en etasje. Eldre bilder viser også at bygget tidligere har vært hvitmalt. På bakgrunn av dette har vi ingen kommentarer til at hele bygget males hvitt. Det er flott at det skal brukes linoljemaling, som er det mest fordelaktige for eldre bygg. Farge på dørene ønskes tilbakeført til tidligere kjent farge. Kommuneantikvaren er positiv til dette.* Fylkesdirektøren støtter kommuneantikvarens oppfatning og ønsker først og fremst at bygget beholder gulfargen, noe som bidrar til å synliggjøre historien om hvordan forholdet til sjøen har endret seg for dette naustet, men vil tillate at bygget males hvitt da det finnes dokumentasjon på at bygget også har vært hvitmalt. Fylkesdirektøren anser at tiltaket med å tilbakeføre et vindu mot sørøst er i samsvar med forskriften. Planen er å sette inn et brukt vindu som vil være stilmessig tilpasset huset og det er fylkesdirektørens oppfatning at tiltaket vil ikke medføre et vesentlige inngrep i det verneverdige miljøet i Skudeneshavn.

Tiltakene med å sette inn takluker og å montere glassdør innenfor eksisterende dører i sjøhuset vurderer fylkesdirektøren å være små i størrelse og godt tilpasset bygningen, uten å påvirke den opprinnelige bygningens utforming i vesentlig grad.

Rogaland fylkeskommune vurderer at det foreligger særlige tilfeller for å gi tillatelse til de omsøkte tiltakene og endringene vil ikke medføre vesentlige inngrep i det fredete kulturmiljøet.

Etter en samlet vurdering innvilger vi søknaden om dispensasjon for å endre farger på fasaden, sette inn takluker, tilbakeføre vindu mot sørøst og sette inn glassdør innenfor eksisterende sjøhusdør på Holmen 18.

Forholdet til annet lovverk

Hvis tiltaket krever tillatelse etter annet lovverk, må søker sørge for dette, før tiltaket kan gjennomføres. Dette kan for eksempel være aktuelt for tiltak som er søknadsppliktig etter plan- og bygningsloven § 20-1.

Du kan klage på vedtaket

Du har rett til å klage på vedtaket. Fristen for å klage er 3 uker fra du har mottatt dette brevet. jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen stiles til Riksantikvaren som er klageinstans, men sendes til oss, gjerne på e-post til firmapost@rogfk.no Hvis vi ikke tar klagen til følge, sender vi den til Riksantikvaren. De avgjør saken med endelig virkning.

Har du spørsmål?

Har du spørsmål kan du kontakte saksbehandler Elin Taranger, 51922470, Elin.Taranger@rogfk.no

Hilsen
Lars Riese
fagleder

Elin Taranger
rådgiver

Kopi til:
RIKSANTIKVAREN

Karmøy kommune

Foreningen Gamle Skudeneshavn

Vedlegg:

1 7-Tegnng - fasader.pdf

Dette dokumentet er godkjent elektronisk. Oppgi vårt saksnr. når du svarer på brevet.